

Til lovforslag nr. L 77. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 6. november 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og haft samråd med ministeren for skatter og afgifter, der tillige har besvaret spørgsmål skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra følgende:

Butikshandelens Fællesråd,
Centralforeningen af Hotelværter og Restauratører i Danmark,
CO – Centralorganisationen af lokale Handelsforeninger,
Dansk Organisation af Detailhandelskæder,
Foreningen af Importører og Grossister i Tobaksbranchen,
Grosserer-Societetet,
Industrirådet,
Metal – Lyngby og
Tobaksindustrien.

Der er af ministeren for skatter og afgifter og af et mindretal stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder, at den »afgiftspakke«, hvori lovforslaget indgår, er udtryk for en forfejlet og opgivende økonomisk politik. Hensigten er angiveligt at styrke statsfinansierne med 1,4 mia kr. i 1982 og 2 mia kr. i

de efterfølgende år – men som det klart er fremgået af udvalgsbehandlingen, vil afgifterne ikke få denne provenuvirkning. Der vil blive tale om et væsentligt lavere provenu, og dertil skal så medregnes de øgede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse som følge af den stigning i ledigheden, der forårsages af afgiftsforhøjelserne.

Det er i den aktuelle økonomiske situation forkert at forhøje skatter og afgifter. Det kan kun forstærke de depressive tendenser i økonomien. I stedet bør der gennemføres offentlige besparelser, som kan give plads for strategiske skattelettelser samtidig med, at statsfinansierne styrkes.

En række af de foreslåede afgiftsforhøjelser vil herudover have specielt skadelige virkninger – eller vil være umulige at administrere – og tanken om at indeksregulere en række afgifter vil være inflationsfremmende og dermed direkte skadelig for bestræbelser på at forbedre den økonomiske balance. Samtidig betyder en sådan indeksregulering, at folkettingen begrænser sin indflydelse på anvendelsen af de økonomisk-politiske instrumenter.

Et *andet mindretal* (fremskriftspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med det af mindretallet stillede ændringsforslag, da der i den foreliggende statsfinansielle situation ikke ses at være fornøden rimelighed i nu at forhøje tobaksafgifter.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet anser det for at være en fundamental misforståelse at gennemføre afgiftsforhøjelser på nuværende tidspunkt. Det kan kun bidrage til en forhøjelse af den rekordstore arbejdsløshed uden at hjælpe noget i øvrigt. Det, der er behov for, er det stik modsatte, nemlig en indsats til bekæmpelse af arbejdsløsheden. Dertil kommer, at fagbevægelsen med rette må anse afgiftsforhøjelserne for et løftebrud på baggrund af, at den viste stor tilbageholdenhed under overenskomstforhandlingerne i foråret, netop for at undgå nye skatte- og afgiftsforhøjelser.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller det foreliggende lovforslag til *forkastelse*.

Mindretallet vil i denne forbindelse gerne give udtryk for, at den foreliggende lovbuket og det foreliggende lovforslag ikke løser landets statsfinansielle problemer. Mindretallet vil videre gerne give udtryk for, at det ikke forekommer særlig hensigtsmæssigt i den foreliggende konjunktursituation at foretage nogen stramning af beskatningen, og vil endvidere pege på det ønskelige i, at der i stedet for burde gennemføres socialt ansvarlige besparelser. Videre vil mindretallet gerne pege på, at det i den nuværende situation er helt afgørende, at Danmark opnår en forbedring af sin konkurrencemæssige stilling over for udlandet, hvorfor retsforbundet må anbefale en ændring af regeringens valutapolitik derhen, at Danmark melder sig ud af EMS'en og går over til en fri fastsættelse af kronens værdi over for fremmede valutaer.

Mindretallet finder det i øvrigt ikke særlig hensigtsmæssigt, at regeringen foreslår skatteforhøjelser umiddelbart forud for den 1. januar 1982, hvor løfteparagraffen igen træder i kraft. Det vil efter Danmarks retsforbunds opfattelse betyde en yderligere tilskyndelse til et yderligere lønpres på et tidspunkt, hvor det just ikke forekommer netop at være det, som vi har mest behov for.

For så vidt angår spørgsmålet om indeksering af de enkelte afgifter, således at der i realiteten finder en pristalsregulering sted, da må man nok være betænkelige ved at indføre en sådan automatik, og måske i særlig grad på nuværende tidspunkt. For det første kan man pege på, at en gennemførelse af indekseringsprincippet, om ikke formelt, så da nok i de fleste tilfælde reelt vil formindske folke-

tingets indflydelse på skatte- og afgiftspolitikken og således være medvirkende årsag til, at det bliver endnu mere svært for folketingets partier at få styr på økonomien i en for landet vanskelig situation. For det andet må man nok i almindelighed nære betænkelighed ved at medvirke til en lovgivning, hvor alt bliver sat på skinner og bare kører derudad. Man kan næppe på forhånd vide, om en sådan indekseringsordning i det hele vil have en virkning, der vurderet under ét er positiv.

Ændringsforslag

Til § 2

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Hans Hækkerup (S), Egon Jensen (S), Stavvad (S), Tastesen (S), Bernhard Baunsgaard (RV) og Bollmann (CD)):

1) I *stk. 1* ændres »00.« til: »17.«.

Af et *mindretal* (Glistrup (FP) og Ove Jensen (FP)):

2) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 0.* Såkaldt cut plug afgiftsberigtiges indtil udgangen af 1982 efter § 1 C.«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 17. november 1981.

Til nr. 2

Cut plug har i meget lang tid været afgiftsberigtiget som pibetobak. Det skal nu overføres til en afgiftssats på 400 kr. pr. kg mod hidtil 73 kr. pr. kg, hvortil kommer moms. At gøre dette fra den ene dag til den anden er selvsagt totalt at ødelægge virksomheder. Derfor foreslås en overgangsperiode på godt og vel et år.

I øjeblikket er kiloudsalgsprisen omkring 140 kr., hvoraf ca. 50 kr. er selve prisen og ca. 90 kr. afgift. Med lovforslaget skal med øjeblikkelig virkning ske en prisforhøjelse til ca. 540 kr., hvoraf ca. 490 kr. bliver afgift. Det kan naturligvis ingen produktion bære

(den største virksomhed på området har ca. 500 medarbejdere).

Bakholt (S) Camre (S) Erenbjerg (S) Hans Hækkerup (S) Egon Jensen (S)
Stavad (S) Tastesen (S) fmd. Bernhard Baunsgaard (RV) Ellemann-Jensen (V)
Anders Poulsen (V) Hagen Hagensen (KF) nfmd. Gammelgaard (KF) Bollmann (CD)
Rahbæk Møller (SF) Flygaard (DR) Glistrup (FP) Ove Jensen (FP)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.